

## «КОМУНІКАЦІЙНИЙ КОНФЛІКТ»

### («КОНФЛІКТИ В МАС-МЕДІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»)



Викладається в обсязі – 72 год. Зокрема: лекції – 12 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 48 год. У курсі передбачено 2 змістових модулі та 2 модульні контрольні роботи. Завершується дисципліна – заліком або іспитом.

**Мета дисципліни** – підготовка для проведення самостійних досліджень в конфліктологічній проблематиці. Курс покликаний сформувати високий рівень методологічної, теоретичної та професійної підготовки, озброїти його теорії та методології досліджень конфліктів різного ступеню складності в сфері діяльності медіа, дослідження окремих комунікаційних технологій в цьому контексті, їх ефективності та можливості використання для різних сфер виробництва чи соціальної дійсності, в процесі професійної взаємодії.

#### **Змістовий модуль 1. Конфлікти сучасної України.**

##### **ТЕМА 1. Демографічна ситуація в світі та Україні як предмет журналістського дослідження.**

1. Населення Землі від часів Ісуса Христа до наших днів.
2. Україна в процесах глобалізації.
3. Журналістські дослідження, що ґрунтуються на статистичній інформації про демографічні процеси. Способи використання такої інформації в процесі підготовки журналістських текстів.
4. Толерантність як необхідна умова інтерпретації інформації про демографічні процеси в різних регіонах України.
5. Інфографіка в матеріалах ЗМІ.

##### **ТЕМА 2. Конфлікт цінностей в Україні як предмет журналістського дослідження.**

1. Поняття: цінності, ксенофобія, расизм. Спільне та відмінне.
2. Історія формувань ціннісних орієнтацій в різних регіонах України. Проблема співвідношення Схід-Захід. Українські цінності в контексті світової та європейської традицій.
3. Способи передачі інформації в журналістських матеріалах. Журналіст як

дзеркало; журналіст як учасник конфлікту; журналіст як арбітр.

4. Інфографіка в матеріалах ЗМІ: пошук прихованого змісту.

5. Інформаційні війни та закордонні інвазії вітчизняного інформаційного простору з метою розпалювання міжнаціональної ворожнечі.

### **ТЕМА 3. Мовний конфлікт в Україні.**

1. Поняття та види мовних конфліктів. Мовний конфлікт – об’єктивне явище чи наслідок політичних спекуляцій.

2. Колективна гра – визначення архетипу українця.

3. Шовінізм: історія поняття.

4. Русифікація як конфлікт. Журналістські підходи під час висвітлення проблематики.

5. Види росіян. Росіяни в Україні? Чи російськомовні українці? Хто є хто.

6. Інфографіка в матеріалах ЗМІ: толерантні та не толерантні підходи.

### **Змістовий модуль 2. Конфліктна комунікація.**

#### **ТЕМА 4. Міфотворчість журналістів як системний конфлікт з аудиторією.**

1. Поняття та види міфотворчості.

2. Жанр «Повидло» та види журналістських міфів. Міфи-пугала.

3. Безпечні та небезпечні журналістські міфи. Наслідки міфотворчості. «Поїзд-примара» як найбільш живучий вітчизняний міф.

4. Толерантні (в межах етичних норм) та не толерантні прийоми журналістської міфотворчості. Підготовка до створення власного міфу.

#### **ТЕМА 5. Види контраверсійної (конфліктної) інформації: чутки.**

1. Чутки як форма комунікації. Причини виникнення та розповсюдження чуток.

2. Класифікація чуток. Способи використання журналістами інформації, що міститься в чутках.

3. Конструктивний та деструктивний вплив чуток. Чутки-пугала.

4. Практичні рекомендації по організації медіа-проекту «Машина чуток».

5. Управління чутками, профілактика та протидія.

#### **ТЕМА 6. WikiLeaks: від Уотергейту до Кейблгейту.**

1. Що таке WikiLeaks. Історія створення.

2. WikiLeaks як новий тип журналістики – «наукова журналістика» (Дж. Ассанж).

3. Теорія змови. Види всесвітніх та регіональних змов.

4. Пасіонарній як особливий тип людей. Джуліан Ассанж, біографія.

5. Акції протесту користувачів Інтернет проти утисків WikiLeaks як системний конфлікт у Всесвітній Мережі.

6. Україна та WikiLeaks.

#### **ТЕМА 7. Значення, предмет і завдання конфліктології.**

##### **Еволюція конфліктів.**

1. Еволюція конфліктів. Демократія і конфлікти. Поняття і сутність конфлікту.

2. Передконфліктні ситуації.

3. Об’єкт, предмет і цілі конфліктології.

4. Типологія конфліктів: внутрішньоособистісні, соціальні, зооконфлікти.

5. Структура науки конфліктології. Загальна та спеціальні конфліктологічні

теорії.

6.Еволюція конфлікту. Рівні еволюції психіки людини: міжвидовий, внутрішньовидовий, онтогенетичний. Макроеволюція психіки людини. Анатомія конфлікту.

### **ТЕМА 8. Класифікація конфліктів та причини їх виникнення. Методологія вивчення конфліктів.**

1.Конфлікт як тип складних ситуацій.

2.Види складних ситуацій.

3.Поняття психологічної стійкості. Конфліктостійкість особистості.

4.Класифікація конфліктів. Малі, середні та великі групи в конфліктах. Інтенсивність конфлікту.

5.Об'єктивні причини виникнення конфліктів. Організаційно-управлінські причини виникнення конфліктів. Особистісні причини виникнення конфліктів.

### **ТЕМА 9. Структура і функції конфлікту.**

1.Структура конфлікту. Основні учасники, групи підтримки, інші учасники конфлікту. Ініціатори конфлікту.

2.Ранги опонентів. Об'єкт конфлікту.

3.Психологічні складові конфлікту. Мотиви сторін, цінності, потреби, мета, позиція. Тактика і стратегія сторін.

4.Конструктивні і деструктивні функції конфліктів. Конфлікт як зондаж громадської думки.